

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक २६ जुलै, २०१७
(सकाळी १०.०० ते १०.३० वाजता)

अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये -

(मंगळवार, दिनांक २५ जुलै, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु प्रलंबित असलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना —

(१) अॅड.राहुल नार्वेकर, वि.प.स.

"सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील वेंगुर्ले समुद्रात मिनी पर्ससीन नेट धारकांकडून सुरु असलेल्या अनधिकृत मासेमारीबाबत सातत्याने कारवाईची आश्वासने दिली जात असतानाही मात्र प्रत्यक्षात कोणतीही कारवाई केली जात नसल्याबाबत" या विषयावरील श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक २९७१८ ला दिनांक २४ मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

(२) श्री. अमरसिंह पंडित, वि.प.स.

"बीड जिल्हा परिषद अंतर्गत प्राथमिक व माध्यमिक शाळा इमारत बांधकामासाठी निधी मिळणेबाबत" या विषयावरील श्री.अमरसिंह पंडित व इतर वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक २८१६४ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

(सकाळी १०.३० ते ११.४५ वाजता)

लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) -

(मंगळवार, दिनांक २५ जुलै, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना) — (अनुक्रमांक (१) ते (३)) -

(१) डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील गेटवे ऑफ इंडिया व भाऊचा धक्का येथून प्रवास करण्यासाठी असलेल्या बोटी जुनाट व गळक्या असल्याने प्रवासी मेटाकुटीला येऊन त्यांच्यात वाढती असुरक्षितता, तसेच ज्या जेटींवर बोटी थांबतात त्या जेटींवर अस्वच्छता व दिवे नसल्याने प्रकाशाची व्यवस्था नसणे तसेच बोट मालकांकडून दरवर्षी पावसाळी हंगामात जून ते सप्टेंबर या चार महिन्यांसाठी गर्दी प्रमाणे वाढविण्यात येणारे तिकीटदर, प्रवाशांनी वारंवार या सर्व गैरसोयी व

अस्वच्छता याबाबत बंदरे विभागाच्या अधिकाऱ्यांकडे तक्रारी करुनही बंदरे विभाग अधिकाऱ्यांचे याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, तसेच जेटीवर मासळी उतरवली जात असल्याने अस्वच्छतेमुळे व वाढत्या दुर्गंधीमुळे प्रवाशांचे होणारे हाल, या गैरसोयी दूर करण्याऐवजी बंदरे विभागाचे अधिकारी आणि बोटीचे मालक यांच्यातील संगनमतामुळे प्रवाशांच्या असुरक्षितेबाबत व वाढत्या तिकिटदराबाबत आतापर्यंत संबंधितांकडून कोणतीच कार्यवाही होत नसल्यामुळे प्रवाशांची सुरक्षितता व प्रवासी बोटीची अवाजवी शुल्कवाढ रोखण्यास्तव शासनाने हस्तक्षेप करुन याप्रकरणी निर्णयात्मक कार्यवाही करण्याची आवश्यकता वा प्रतिक्रिया."

(२) **सर्वश्री. शरद रणपिसे**, नारायण राणे, संजय दत्त, रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री. आनंदराव पाटील, अॅड. अनिल परब, सर्वश्री. धनंजय मुंडे, जयवंतराव जाधव, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, अॅड. निरंजन डावखरे, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई विद्यापीठाच्या सन २०१७ या शैक्षणिक वर्षात घेतलेल्या सुमारे ४७७ परिक्षांच्या २२ लाख उत्तरपत्रिकांची तपासणी ऑनलाईन करण्याचा दिनांक २८ एप्रिल, २०१७ रोजी घेतलेला निर्णय, त्यानुसार "मेरिट ट्रॅक" या कंपनीची निवड करुन त्यांचेकडे सदर उत्तरपत्रिका तपासणीचे सोपविलेले काम, त्यास दोन महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधी लोटल्यानंतरही पदवी परिक्षांचे निकाल जाहिर झालेले नसणे, महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदानुसार परिक्षांचे निकाल परिक्षा झाल्यापासून ४५ दिवसांच्या आत जाहिर करणे बंधनकारक असणे, मात्र ४५ दिवस उलटल्यानंतरही ४७७ परिक्षापैकी तब्बल ४२६ परिक्षांचे निकाल जाहिर करणे बाकी असणे, यात कला, विज्ञान व वाणिज्य शाखांच्या तृतीय वर्षांचे तसेच विधी अशा सर्वच महत्त्वाच्या परिक्षांच्या निकालांचा असलेला समावेश, वेळेवर निकाल न लागल्याने अनेकांच्या पुढील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाचे वेळापत्रक कोलमडलेले असणे, परिणामी त्यांच्या आयुष्यातील एक महत्त्वाचे वर्ष वाया जाण्याची निर्माण झालेली शक्यता, विद्यार्थी व पालकांमध्ये निर्माण झालेले चिंतेचे व असंतोषाचे वातावरण, परिक्षा घेणे हे विद्यापीठांचे महत्त्वाचे काम असणे, त्यात हेळसांड म्हणजे गुणवत्तेशी प्रतारणा असणे, मुंबई विद्यापीठ याबाबत गंभीर नसल्याचे दिसून येत असणे, या गंभीर प्रकरणाचा आढावा घेण्यासाठी मा. राज्यपाल महोदयांनी मुंबई विद्यापीठाचे कुलपती या नात्याने दिनांक ४ जुलै, २०१७ रोजीच्या दरम्यान विद्यापीठाचे कुलगुरु, परिक्षा नियंत्रक इत्यादींची बैठक आयोजित करुन या संदर्भात त्वरीत कार्यवाही करुन ३१ जुलैपर्यंत सर्व निकाल जाहिर करण्याचे दिलेले आदेश, हा गंभीर प्रकार घडलेला असताना शासनाचे

त्याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (३) **प्रा. अनिल सोले**, सर्वश्री. नागोराव गाणार, गिरीशचंद्र व्यास, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रूग्णालय (मेडीकल) येथील बाह्य रूग्ण विभागात वेळेत डॉक्टर उपलब्ध राहत नसल्यामुळे रूग्णांना रांगेत डॉक्टरांची वाट पाहण्याची येत असलेली पाळी, डॉक्टरांची रूग्णालयात येण्याची वेळ सकाळी ८.३० वा. असतानासुद्धा सकाळी १०.०० वाजूनही डॉक्टर उपलब्ध होत नसल्याने रूग्णांमध्ये निर्माण झालेला संताप, या रूग्णालयाची झालेली एकूणच दुरवस्था त्यामुळे शासनाने डॉक्टरांवर कारवाई करण्याची रूग्णांद्वारे होत असलेली मागणी, याबाबत वारंवार वरिष्ठांकडे तक्रारी दाखल करूनही त्यावर न होणारी कार्यवाही, त्यामुळे रूग्णांचे होत असलेले हाल, आरोग्य विभागाचे याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे रूग्णांमध्ये निर्माण झालेली संतापाची लाट, शासनाने याची गंभीर दखल घेवून याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(दुपारी १२.०० वाजता)

- एक : प्रश्नोत्तरे.
दोन : "लोकलेखा समितीचा एकविसावा अहवाल सादर करणे."
तीन : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).
चार : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) -

- (१) **श्री. गोपीकिसन बाजोरिया**, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"अकोला महानगरपालिकेमध्ये मागील १० वर्षांपासून मालमत्ता करामध्ये वाढ केलेली नसताना अचानक महानगरपालिकेने कोणतेही निकष न लावता खाजगी कंपनीकडून सर्व्हे करून अनेक मालमत्तांवर ८ ते १० पटीने कर आकारणी करणे, सद्यःस्थितीत पालिकेची एकूण दहा व्यापारी संकुले असून यामध्ये ४२६ गाळे असणे, सदर गाळेधारकांसोबत ३० वर्ष कालावधीचे करारनामे झालेले असून करारनाम्यांनुसार दर पाच वर्षांनी दहा टक्के भाडेवाढ होणे, सदर भाडेवाढ रेडीरेकनर दरानुसार घेण्याचा प्रस्ताव तयार करण्यात येणे, तसेच अनेक शासकीय जागांवर अधिकार नसतांना वार्षिक भाडे वाढवून ते १,४०,००० रुपये करण्यात येणे, तसेच अनेक गाळे भाडेपट्ट्यावर देण्यात आलेले असणे, सदर भाडेपट्ट्यांबाबत करारनामा ५ टक्के असतांना त्यांना

१०० टक्के वाढ करण्यात येणे, गेल्या ५० वर्षापूर्वीच्या मालमत्तांना नव्या पध्दतीने भाडे वाढ करणे, अनेक शैक्षणिक संस्थांना कर माफी असतांनादेखील त्यांना सवलतीपासून वंचित ठेवण्यात येणे, भाडे रेडीरेकनर दरानुसार आकारण्यात आल्याने वार्षिक भाड्यात अनेक पट भाडेवाढ झाल्याने व्यावसायिकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, याकडे शासनाने होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याकरिता शासनाने त्रिसदस्यीय समिती नेमून त्यामध्ये जिल्हाधिकारी, आयुक्त व सहायक संचालक, नगररचनाकार यांची नेमणूक करून योग्य तो निर्णय घेण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(२) **सर्वश्री. संजय दत्त**, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री. नारायण राणे, हेमंत टकले, धनंजय मुंडे, सुनिल तटकरे, किरण पावसकर, नरेंद्र पाटील, अॅड. निरंजन डावखरे, श्री. विक्रम काळे, अॅड. जयदेव गायकवाड, सर्वश्री. जयवंतराव जाधव, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चव्हाण, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **महसूल मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई जवळच कल्याण येथील नेवाळी विमानतळासाठी शासनाने नेवाळी, भाल, डावलपाडा या भागातील सुमारे १७ गावातील शेतकऱ्यांच्या अंदाजे १६७६ एकर जमीनी जबरदस्तीने संपादित केल्याच्या विरोधात तेथील काटईनाका-बदलापूर परिसरात सुमारे ७,००० शेतकऱ्यांनी उग्र आंदोलन करून शासनाने जबरदस्तीने नेवाळी विमानतळासाठी जमिनी संपादित केल्याच्या विरोधात डॉंबिवली-बदलापूर पाईपलाईन मार्गावरील वाहतूक रोखून पोलिसांची वाहने पेटवून देणे, पोलिसांनी केलेल्या गोळीबारात ११ आंदोलक व ५ पोलीस जखमी झाल्याची दिनांक २१ जून, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास घटना घडणे, कल्याण येथील नेवाळीजवळील विमानतळाच्या जागेचा प्रश्न चिघळला असणे, दुसऱ्या महायुद्धाच्या वेळी सन १९४२ मध्ये सैनिकांना ने-आण करण्यासाठी आणि मालवाहू विमाने उतरविण्यासाठी ब्रिटीशांनी नेवाळी येथे विमानतळ सुरु केलेले असणे, या विमानतळासाठी ब्रिटीशांनी त्यावेळी शेतकऱ्यांकडून संपादित केलेल्या जमिनी काही वर्षांनी त्या शेतकऱ्यांच्या ताब्यात येणे, परंतू या जमिनी नौदलाकडे हस्तांतरीत करण्यात आल्याने गेल्या वर्षी सदरील जमिनी नौदलाने ताब्यात घेण्यास सुरुवात करणे, आपल्याच मालकीच्या शेतजमिनींवर पेरणी करण्यास मज्जाव केल्याने शेतकरी संतप्त होणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांनी उग्र रूप धारण करून रस्ता रोखून, आंदोलन करणे, या आंदोलकांवर पोलीसांद्वारे हवेत गोळीबार करण्यात येऊन पेलेट गन्सद्वारे गोळीबार करण्यात आल्याने असंख्य आंदोलक शेतकरी तसेच महिला आंदोलक गंभीररित्या जखमी होणे, तसेच परिसरात प्रचंड दहशतीचे वातावरण

निर्माण होणे, अनेक आंदोलक शेतकऱ्यांवर खोटे गुन्हे दाखल करण्यात येणे, त्यामुळे परिसरातील कायदा व सुव्यवस्था बिघडणे, शासनाने याप्रकरणी तातडीने कार्यवाही करून नेवाळी मधील शेतकऱ्यांचा प्रश्न तातडीने सोडविण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

- (३) **डॉ. अपूर्व हिरे**, सर्वश्री. जयवंतराव जाधव, धनंजय मुंडे, अमरसिंह पंडित, नरेंद्र पाटील **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **कृषी मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"सटाणा (जि.नाशिक) तालुक्यात डाळींब पिकावर तेल्या रोगाने थैमान घातल्याचे दिनांक ५ जुलै, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास येणे, हजारो हेक्टर वरील डाळींब बागा या रोगाच्या प्रादुर्भावामुळे नष्ट होण्याची बागायतदार शेतकऱ्यात भिती व्यक्त केली जाणे, तयार पिकांवर तेल्या रोगाचे आक्रमण झाल्याने होणाऱ्या हानीचे प्रमाण खुपच मोठे असल्याची शक्यता शेतकऱ्यांनी व्यक्त करणे, तेल्या रोगाच्या या थैमानामुळे बागायतदार शेतकऱ्यांमध्ये नैराश्याचे वातावरण पसरणे, कोणत्याही शेत मालाला भाव मिळत नसताना हमीभाव देणारे व्यापारी पिक म्हणून अनेक शेतकऱ्यांनी डाळींबाची नव्याने लागवड केलेली असणे, तेल्या रोगाला तात्काळ अटकाव करण्याकरिता प्रतिबंधक औषधासह सत्वर उपाययोजना करण्याची मागणी होणे, तेल्या रोगाच्या प्रादुर्भावाचा प्रसार डाळींबाबरोबरच शेवगा, पपई, आंबा आदि पिकांवरही होऊ लागल्याने शेतकऱ्यांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण होणे, त्यावर शासनाने तातडीने दखल घेऊन प्रतिबंधक उपाययोजना करण्याची गरज, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) **सर्वश्री. आनंद ठाकूर**, हेमंत टकले, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री. जगन्नाथ शिंदे, किरण पावसकर, नरेंद्र पाटील, प्रा.जोगेंद्र कवाडे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **ऊर्जा मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"तारापूर (जि.पालघर) येथील अणुऊर्जा केंद्रातील युनिट क्रमांक चार मधील काही नळकांड्या (टयुब) नादुरुस्त अथवा निकामी होवून त्या युनिटमधील वीजनिर्मिती मागील दोन ते तीन महिन्यांपासून बंद असणे, अणुभट्टीचे पुर्नपरीक्षण सुरु असून ते झाल्यानंतर वीजनिर्मिती संदर्भात दिशा ठरविण्यात येणे, स्वदेशी तंत्रज्ञानावर आधारित अणुभट्टीमध्ये तांत्रिक दोष निर्माण झाल्याने तिच्या संरचना आणि कार्यप्रणालीबरोबर परिसराच्या सुरक्षिततेबाबतचा निर्माण झालेला प्रश्न, या अणुसंशोधन केंद्राचा परिसर अतिसंवेदनशील क्षेत्र असणे, या केंद्राच्या जवळ असलेल्या बोईसर व आजूबाजूच्या परिसरात अनेक लहान मोठ्या इंडस्ट्रिज असून या इंडस्ट्रिमध्ये परंप्रांतिय कामगार काम करीत असून त्यांच्या गुन्हेगारी पार्श्वभूमीबाबत पडताळणी झालेली नसणे, तसेच या अतिसंवेदनशील क्षेत्रात स्मार्ट फोन वापरावर बंदी असूनही या कामगारांद्वारे सर्रासपणे स्मार्ट फोन्सचा वापर होत असल्याचे दिसून येणे,

परिणामी अणुऊर्जा केंद्रामध्ये घातपात झाल्यास अणुचे रेडिएशन नागरिकांना तसेच जवळपासच्या गावांना घातक ठरणार असल्याने, त्यांच्यामध्ये पसरलेले भितीचे व चिंतेचे वातावरण, शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, स्थानिक नागरिकांच्या जीवीतास होणारा धोका पाहता, अणुऊर्जा केंद्रातील (टॅप्स) अधिकाऱ्यांनी ट्युबची अणुऊर्जा विभागाच्या तज्ञ समितीकडून तात्काळ पुन्हा तपासणी करून घेण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने केलेली कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. हेमंत टकले, सुनिल तटकरे, अॅड. राहुल नार्वेकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"थॅलेसेमिया रोगाचा सामना करणा-या रुग्णांच्या संखेत दिवसेंदिवस वाढ होत असून, यामध्ये बालरुग्णांचे प्रमाण सर्वाधिक असणे, ठराविक कालावधीत ब्लड ट्रान्समिशन व इतर चाचण्या अशी उपचार पध्दती असणाऱ्या या रुग्णांच्या औषधांच्या कोर्समध्ये खंड पडल्यास या रुग्णांच्या यकृताला सूज येण्याची भीती असल्याने त्यांना डेफ्रिजेट आणि डेसिरॉक्स ही औषधे नियमित देणे गरजेचे असणे, मात्र ही औषधे सर्वसामान्य दुकानात अतिशय महागडी मिळत असल्याने गोर-गरीब रुग्णांची होत असलेली परवड ,आठ महिन्यांपुर्वी ठाणे येथील सिव्हील रुग्णालयातील औषधांचा साठा संपल्याने रुग्णांच्या पालकांना अन्य सेंटर्सचा आधार घ्यावा लागत असणे मात्र आजमितीस राज्यातील सर्वच रुग्णालयात हा साठा उपलब्ध नसणे, आरोग्य विभागाकडे वारंवार चौकशी केली असता टेंडर प्रक्रिया पूर्ण न झाल्याने हा साठा पोहचविण्यात आला नसल्याचे मागील आठ महिन्यांपासून सांगण्यात येत असणे, याबाबत लोकप्रतिनिधींनी संबंधित मंत्री व आरोग्य संचालकांशी वारंवार संपर्क साधूनही त्यास योग्य प्रतिसाद न मिळणे, यामुळे याप्रकरणातील आरोग्य विभागाच्या प्रशासकीय कारभाराचा भोंगळपणा स्पष्ट होत असणे, साधारणपणे ज्या अत्यावश्यक गोष्टी आहेत त्याची पूर्ण तजवीज करून ठेवणे गरजेचे असणे किंवा त्याबाबत काही धोरणात्मक निर्णय घेऊन रुग्णांना कोणत्याही परिस्थितीत अत्यावश्यक औषधे मिळण्यात खंड पडणार नाही याची काळजी घेणे गरजेचे असताना याबाबीकडे संबंधितांनी जाणीवपूर्वक दीर्घ काळ केलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे ठाणे जिल्ह्यासह राज्यातील हजारो रुग्णांना व त्यांच्या नातेवाईकांना मागील आठ महिन्यांपासून अनेक अडचणी व संकटांचा सामना करावा लागणे, थॅलेसेमियाग्रस्त रुग्णांना रोजचा औषधाचा डोस न मिळाल्यास त्यांना होणारा त्रास व त्याचा त्यांच्या शरीरावर होणारा परीणाम याची आरोग्य विभागाला जाणीव असतानाही त्याबाबत योग्य ती उपायायोजना करण्यात अपयशी ठरल्याने विभागातील संबंधित दोषींची

सखोल चौकशी होऊन रुग्णांच्या जीविताशी खेळणाऱ्यांवर तातडीने कठोर कारवाई करून थॅलेसेमिया रुग्णांना लागणारा पुरेसा औषधसाठा तातडीने उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(६) **सर्वश्री. हरिसिंग राठोड**, जयवंतराव जाधव, धनंजय मुंडे, नरेंद्र पाटील, अमरसिंह पंडित, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील भटक्या विमुक्तांना क्रिमिलेयर मधून वगळण्यात येईल असे आश्वासन मा.मंत्री महोदयांनी सन २०१५ च्या नागपूर येथील हिवाळी अधिवेशनात तसेच मार्च २०१६ मधील अधिवेशनादरम्यान विधानपरिषदेत देण्यात येणे, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे यांनी दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०१४ रोजी स्पष्ट शिफारस करूनहि, भटक्या विमुक्तांना क्रिमिलेयर या जाचक अटी मधून न वगळणे, शासनाचे याकडे होत असलेले दुर्लक्ष आणि भटक्या विमुक्तांच्या प्रश्नाबद्दल अनास्था यामुळे क्रिमिलेयर संज्ञेमध्ये भटक्या विमुक्ताना आणून त्याच्यावर सातत्याने अन्याय करण्यात येणे, परिणामी भटक्या विमुक्तांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने भटक्या विमुक्तांना क्रिमिलेयर संज्ञेमधून वगळण्याबाबत करावयाची कार्यवाही तसेच शासनाची प्रतिक्रिया."

पाच : म.वि.प. नियम १०१ - अ अन्वये विशेष उल्लेख - (असल्यास).

- मध्यंतर -

सहा : शासकीय विधेयके -

विधानसभेने संमत केल्यास - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

(१) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ३६ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

(२) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ३७ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

सात : (मंगळवार, दिनांक २५ जुलै, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) -

श्री.सुजितसिंह ठाकूर, अॅड.अनिल परब, डॉ.अपूर्व हिरे, डॉ. (श्रीमती) नीलम गोन्हे, सर्वश्री.विनायक मेटे, गोपीकिसन बाजोरिया, श्रीमती स्मिता वाघ, श्री.रविंद्र फाटक, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.तानाजी सावंत, प्रविण दरेकर, गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री.मितेश भांगडिया, चंदुभाई पटेल, रामनिवास सिंह, **वि.प.स.** यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव - (चर्चा पुढे सुरू...) -

"राज्यात कर्जाच्या ओझ्याखाली सापडलेल्या व परिणामी आत्महत्येस प्रवृत्त होणाऱ्या तसेच नियमित कर्ज भरणाऱ्या अशा सुमारे ८९ लाख शेतकऱ्यांची ३४ हजार कोटींची छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना तयार करून कर्जमाफी करण्याचा ऐतिहासिक व धाडसी निर्णय घेऊन राज्य शासनाकडून शेतकऱ्यांना दिलासा मिळणे, दीड लाख रुपयांपर्यंतचे थकित कर्ज असलेल्या ३६ लाख शेतकऱ्यांचा सातबारा कोरा होणे, सन २००९ नंतर कर्ज घेतलेल्या परंतु, दिनांक ३० जून, २०१६ पर्यंत थकीत राहिलेल्या सर्व शेतकऱ्यांना कर्जमाफीचा लाभ मिळणे, अल्पभूधारक व बहुभूधारक अशी कोणतीही अट न ठेवता सर्वच शेतकऱ्यांना कर्जमाफीचा लाभ मिळणे, नियमित कर्जाचे हप्ते भरणाऱ्या शेतकऱ्यांचा गौरव करून त्यांना २५ हजार रुपये किंवा २५% रक्कमेचे प्रोत्साहनपर अनुदान देण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, कर्जमाफीचा लाभ झालेल्या शेतकऱ्यांपैकी ८२% शेतकऱ्यांचे संपूर्ण कर्जमाफी झाले असणे, दुधाच्या शासकीय विक्री दरात ३ रुपयांची भाववाढ मिळाल्याने दुधउत्पादक शेतकऱ्यांना भाववाढीचा लाभ मिळणे, कर्जमुक्त झालेल्या सर्व शेतकऱ्यांच्यावतीने राज्य शासन अभिनंदनास पात्र असणे, माहे जून, २०१६ च्या पूर्वी थकित कर्ज असलेल्या परंतु, सन २०१४, २०१५ व २०१६ मध्ये पुनर्गठन झालेल्या दीड लाखांपर्यंतच्या कर्जदार शेतकऱ्यांना संपूर्ण कर्जमाफी देण्याची व दीड लाखांवरील कर्जदार शेतकऱ्यांना ओटीएस योजनेचा लाभ देण्याची गरज असणे, नियमित कर्ज भरणाऱ्या शेतकऱ्यांना भविष्यातही प्रोत्साहनात्मक अनुदान देण्याची योजना आखण्याची गरज असणे, कर्जमाफीमुळे सर्व गरजू शेतकऱ्यांना दिलासा मिळाल्याने व कर्जमुक्ती झाल्याने शेती व्यवसायास प्रोत्साहन मिळणे, शासनाच्या धोरणानुसार कर्जमाफीची प्रारंभिक अग्रिम रक्कम रुपये १० हजार देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या मध्यवर्ती सहकारी बँका व राष्ट्रीयीकृत बँकावर कारवाई करण्याची गरज असणे, सन २००८ च्या कर्जमाफीनंतरही थकीत राहिलेल्या बहुभूधारक शेतकऱ्यांना कर्जमाफीचा लाभ देण्याची गरज असणे, ऐतिहासिक कर्जमाफी व ८९ लाख शेतकरी एवढा आवाका असल्याने जिल्हापातळीवर आमदारांचा सहभाग असलेली संनियंत्रण समिती स्थापन करण्याची आवश्यकता, राज्यातील शेतकरी हा केंद्रबिंदू मानून त्याला स्वबळावर उभे करण्याच्या दृष्टीने शेतीत गुंतवणूक होऊन तो भविष्यात कर्जबाजारी होणार नाही व घेतलेले कर्ज परत करण्याची त्याची पत तयार होऊन कर्जबाजारीपणाच्या फेऱ्यातून कर्जमुक्तीकडे वाटचाल करू शकेल यादृष्टीने कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्याची आवश्यकता व त्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

आठ : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) -

(१) श्री.सुनिल तटकरे, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर चर्चा

उपस्थित करतील.

"मुंबईतील गिरण्यांमध्ये काम करणाऱ्या गिरणी कामगारांचे मुंबईत पुनर्वसन व्हावे यासाठी सन १९९१ मध्ये शासनाने डीसीरुल ५८ मध्ये खास तरतूद करून गिरणी कामगारांचे पुनर्वसन करण्यासाठी व्यवस्था करून ठेवणे, तत्कालीन माजी मुख्यमंत्री यांनी मुंबईतील गिरणी कामगारांना आणि त्यांच्या वारसांना घरे मिळवून देण्यात येणे, सन १९८२ पर्यंतच्या संपात उध्वस्त झालेल्या गिरणी कामगार व त्यांच्या वारसांना तत्कालीन मा.मुख्यमंत्र्यांनी एम.एम.आर.डी.ए. ला त्यांच्या माध्यमातून बांधण्यात आलेल्या घरांपैकी ५० टक्के घरे देण्याचे आदेश देणे, परंतु ही घरे मुंबई प्रदेशात येत नसल्यामुळे जिल्हयातील गिरणी कामगारांच्या पुनर्वसनासाठी जागा उपलब्ध करण्याचे आदेश जिल्हाधिकाऱ्यांना देण्यात येणे, यासंदर्भात गिरणी कामगार, वारस उत्कर्ष संघ, मुंबई यांनी दिनांक २७ जुलै, २०१६ रोजी संपूर्ण जागेच्या प्रस्तावासह गिरणी कामगारांना व वारसांना परवडणाऱ्या किंमतीत एकाच ठिकाणी संपूर्ण गिरणगाव वसेल असा प्रस्ताव सादर करणे, यावर मा.मुख्यमंत्री यांनी १५ दिवसात यावर निर्णय घेवू असे आश्वासन देणे, परंतु अद्यापही यावर कोणताही निर्णय न होणे, त्यामुळे गिरणी कामगार व वारसात पसरलेला तीव्र असंतोष, मुंबईतील गिरणीमध्ये काम करणाऱ्या गिरणी कामगार व वारसांचे मुंबईतच पुनर्वसन व्हावे यासाठी सन १९९१ मध्ये डीसीरुल मध्ये खास तरतूद केल्यानुसार गिरणी कामगारांचे व वारसांचे मुंबईतच पुनर्वसन करण्याच्या प्रस्तावावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.संजय दत्त, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"विद्यार्थ्यांच्या दफ्तराचे ओझे कमी करण्यासंदर्भात शासनाने दिनांक २१ जुलै, २०१५ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करून सर्व शाळांना दफ्तराचे ओझे कमी करण्याच्या उपायांची अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश देणे, मात्र बहुतांश शाळांमध्ये अधिसूचनेची अंमलबजावणी झाली नसल्याचे माहे जुलै, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास येणे, विद्यार्थ्यांच्या दफ्तराचे ओझे त्यांच्या वजनापेक्षा अधिक असून त्यांना लहान वयातच पाठदुखी, मानदुखी व अन्य आजार होणे, विद्यार्थ्यांच्या पाठीवरचे दफ्तराचे ओझे कमी करण्यासाठी दफ्तराची वजन मर्यादा राखून त्यासाठी उपाययोजना करणे, दर महिन्याला पाहणी अहवाल सादर करणे, अशा सूचना शिक्षण विभागाने शिक्षण उपसंचालक यांना देणे, त्यानुसार शिक्षणाधिकारी यांना कार्यवाहीचे आदेशही दिले असणे, परंतु उक्त सूचनांची अंमलबजावणी होते की नाही हे पाहण्यासाठी अद्याप स्वतंत्र यंत्रणा उभारण्यात आलेली नसणे, त्यामुळे दफ्तराच्या ओझ्यापासून विद्यार्थ्यांची सुटका होणार का, असा प्रश्न उपस्थित होणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २५ जुलै, २०१७.

उत्तमसिंग चव्हाण,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.